

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **B. N. B.**, zast. advokátkou Mgr. Gabrielou Kopuleťou, Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2021, čj. MV-187840-5/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2022, čj. 14 A 37/2021 - 44, o návrhu žalobce na vydání předběžného opatření,

t a k t o :

Žalované **se ukládá** povinnost strpět pobyt žalobce na území České republiky do pravomocného skončení řízení o této kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 20. 10. 2020 zamítlo žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 1. 2021 zamítla.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k městskému soudu, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Spolu s kasační stížností podal návrh na vydání předběžného opatření podle § 38 s. ř. s., jímž by se žalovaná uložilo, aby do pravomocného rozhodnutí o této kasační stížnosti strpěla pobyt stěžovatele na území ČR. Stěžovatel rozvedl, proč žádá o vydání předběžného opatření a nepodává návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Popsal, že mu hrozí nucené vycestování do Konžské republiky. V takovém případě by mu bylo odepráno právo na soudní ochranu. Případné pozitivní rozhodnutí soudu by pro něj už bylo bez významu. Dodal, že trpí F321 středně těžkou depresivní fází (doloženo lékařskými zprávami). V zemi původu nemá dostatek zdravotní a sociální péče. To může vést podle ESLP také k špatnému zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel uvedl, že do ČR přicestoval ve 23 letech, nyní mu je 58 let. V zemi svého původu od té doby nebyl a neměl by se tam kde vrátit. V případě

nuceného vycestování také hrozí zhoršení jeho zdravotního stavu. V Konžské republice je přitom nedostatek poskytovatelů duševní péče.

[4] Žalovaná navrhlá zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření. Uvedla, že se zdravotním stavem stěžovatele zabývala ve svém rozhodnutí. Zdravotní stav stěžovatele není natolik závažný, aby znemožňoval jeho vycestování do země původu. Žalovaná dodala, že stěžovatel má po vycestování možnost požádat o jiné pobytové oprávnění.

[5] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

[6] V řízení o kasační stížnosti je založena pravomoc NSS pro případné vydání předběžného opatření (srov. usnesení ze dne 24. 5. 2006, čj. Na 112/2006-37, č. 910/2006 Sb. NSS). Pro vydání samotného předběžného opatření musí být dle citovaného usnesení současně (kumulativně) splněny tyto podmínky: „1) podaná kasační stížnost, řízení, o níž nebylo zastaveno, a to zásadně včetně kasační stížnosti mající vady, s výjimkou takových vad, že by z povahy věci bránily o předběžném opatření rozhodnout (např. vada spočívající v tom, že by z kasační stížnosti nebylo zřejmé, jaké rozhodnutí krajského soudu se jí napadá); vadu bránící o předběžném opatření rozhodnout se soud pokusí odstranit, jde-li o vadu odstranitelnou, a pokud se mu to podaří, o předběžném opatření poté rozhodne, jakmile to bude možné; 2) návrh na vydání předběžného opatření; 3) potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu; 4) podané vyjádření ostatních účastníků k návrhu na vydání předběžného opatření, je-li takového vyjádření potřeba [...]“. Tyto podmínky jsou aplikovatelné i na nyní posuzovanou věc.

[7] V projednávané věci nebylo možné posoudit návrh na vydání předběžného opatření jako návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019 - 38), neboť stěžovatel by v případě odložení účinků rozhodnutí žalované neměl žádné oprávnění k pobytu na území ČR (před podáním žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu neměl stěžovatel oprávnění k pobytu na území ČR).

[8] V citovaném usnesení čj. Na 112/2006-37 se NSS detailně zabýval i výkladem klíčového pojmu „vážná újma“, který je „[...] nutno vykládat relativně autonomně a izolovaně od předběžného posuzování (přesněji řečeno odhadování) budoucí úspěšnosti navrhovatele předběžného opatření v řízení ve věci samé. Vážnou újmu je v případě, že předběžným opatřením má být podle návrhu účastníka - soukromé osoby uložena povinnost správnímu orgánu, nutno rozumět zejména takový zásah do právní sféry účastníka (resp. pokyn či donucení s obdobnými důsledky), který – v případě že by byl v řízení ve věci samé shledán sám o sobě nezákonným či shledán součástí nezákonného komplexnějšího postupu správního orgánu – představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených [...]“. V praxi

pokračování

půjde zejména o snahy správního orgánu proti vůli účastníka - soukromé osoby získat o účastníkovi informace, jež má k dispozici jen on, odejmout mu věci, které oprávněně drží či má v oprávněné detenci, či zabránit mu ve výkonu jeho práv nebo jej v něm citelně omezit (např. v právu užívat vlastněnou či pronajatou věc, v právu podnikat či provozovat jinou hospodářskou činnost)“.

[9] Stěžovatel podal kasační stížnost a návrh na vydání předběžného opatření. Splnil tedy první i druhou podmínku pro vydání předběžného opatření. Podle NSS stěžovatel splňuje rovněž třetí podmínku pro uložení předběžného opatření, tj. že mu hrozí vážná újma, pro kterou je nutno zatímně upravit jeho poměry.

[10] K uvedenému závěru NSS dospěl vzhledem ke specifickým okolnostem nyní posuzovaného případu. Stěžovatel doložil, že je duševně nemocnou osobou (usnesení NSS ze dne 5. 4. 2018, čj. 5 As 47/2018 - 129). K tomu přistupuje také to, že stěžovatel většinu svého života (25 let) žije v ČR a nemá vazby na zemi původu. Kombinace těchto okolností svědčí o závažné újmě, která stěžovateli hrozí, pokud by musel vycestovat. Za této situace ho nelze nutit vycestovat do země původu, jestliže není jisté, jak NSS rozhodne o jeho kasační stížnosti.

[11] NSS na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že byly splněny podmínky pro vydání předběžného opatření. Proto zavázal žalovanou tak, jak je uvedeno ve výroku usnesení.

[12] Účinky založené předběžným opatřením trvají, pokud soud předběžné opatření předtím sám nezruší či nezmění, do dne právní moci rozhodnutí soudu o kasační stížnosti. NSS k tomu ale dodává, že vydání předběžného opatření žádným způsobem nepředjímá, jak soud rozhodne ve věci samé.

[13] O nákladech řízení o předběžném opatření rozhodne soud v rozhodnutí o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 61 odst. 1, ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu